

пр. Ленина, дом 17, с.Актаныш, 423740

Ленин пр.,17йорт, Актаныш ав.,423740

Тел.(85552)3-44-22,факс(85552)3-44-14,Е-mail:mail.Aktanish@tatar.ru,www.aktanysh.tatarstan.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
08.02.2024

КАРАР
№_ПР-22

**Актаныш муниципаль районы Башкарма комитеты житэкчесенең
«2023-2025 елларга Актаныш муниципаль районында физик
культура һәм спортны үстерү» муниципаль программасы турында»
2023 елның 14 мартындагы ПР-43 номерлы карарына үзгәрешләр
кертү хакында**

Актаныш муниципаль районында норматив-хокукий актларны гамәлдәге законнарға туры китерү максатыннан, Актаныш муниципаль районы Башкарма комитеты

КАРАР БИРӨ:

1. Актаныш муниципаль районы Башкарма комитеты житэкчесенең 2023 елның 14 мартындагы ПР-43 номерлы карары белән расланган «2023-2025 елларга Актаныш муниципаль районында физик культураны һәм спортны үстерү» муниципаль программасына түбәндәге үзгәрешләрне кертәргә:

1.1. Актаныш муниципаль районының «Спорт мәктәбе» МБУ, Актаныш муниципаль районының «Спорт мәктәбе» МАУ сүзләрен бөтен текст буенча Актаныш муниципаль районының «Батыр» спорт мәктәбе», өстәмә белем бирү МБУ, ТР АМР «Лачын» спорт мәктәбе» өстәмә белем бирү МАУ сүзләренә алмаштырырга.

1.2. 5,9,10,11,14 пунктларында:

5	Иң яхшы спортчыларны һәм тренерларны матди яктан стимуллаштыру, Татарстан Республикасы, Россия чемпионатларында һәм беренчелекләрендә, халыкара ярышларда Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы спортчыларының, тренерларының югары спорт казанышлары өчен акчалата бүләкләү күләмнәрен билгеләргә.	Яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге, ТР АМР «Батыр» спорт мәктәбе» өстәмә белем бирү МБУ, «Лачын» спорт мәктәбе» өстәмә белем бирү МАУ	2023-2025	РБ	300,0	300,0 Мини	ТР МК боерыгы буенча
---	--	---	-----------	----	-------	---------------	----------------------

9	Муниципаль спорт мәктәпләренең спорт командаларының хоккей буенча Татарстан Республикасы чемпионатында һәм (яки) хоккей буенча Россия Федерациясе чемпионатында (А төркемчәсе) спорт әзерлеге һәм катнашуы программаларын гамәлгә ашыру	ТР АМР яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге, «Лачын» спорт мәктәбе» өстәмә белем бирү МАУ	2023 - 2025 ел	РБ	399,0	542,1 Мини	ТР МК боерыгы буенча
10	Татарстан Республикасының спорт резервын әзерләүче муниципаль физкультура спорт оешмаларын жиһазлау өчен спорт жиһазлары, экипировка һәм инвентарь сатып алу	Яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге, ТР АМР «Батыр» спорт мәктәбе» өстәмә белем бирү МБУ, «Лачын» спорт мәктәбе» өстәмә белем бирү МАУ	2023 - 2025 ел	РБ	479,51	434,55 Мини	ТР МК боерыгы буенча
11	«Хезмәткә һәм оборонага әзер» (ГТО) Бөтенроссия физкультура-спорт комплексын һәм аны үтәүгә әзерлек системасын популярлаштыру	Яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге, ТР АМР «Батыр» спорт мәктәбе» өстәмә белем бирү МБУ, «Лачын» спорт мәктәбе» өстәмә белем бирү МАУ	2023 - 2025 ел	ЖБ	50,0	30,0	смета буенча
14	Спорт резервын әзерләүне гамәлгә ашыручы физкультура спорт оешмалары хезмәткәрләренә-яшь белгечләренә түләү	ТР АМР Башкарма комитеты, яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге, «Батыр» спорт мәктәбе» өстәмә белем бирү МБУ,	2023 - 2025 ел	РБ	75,0	70,0 Мини	ТР МК боерыгы буенча

		«Лачын» спорт мөктөбө» өстөмө белем бирү МАУ					
				Барысы:	180760,756	97384,54	71794,26

2. Әлеге қарар рәсми басылып чыққан көненнән «Интернет» мәғлүмат-телекоммуникация челтәрендә, Татарстан Республикасы хоқуқый мәғлүматының рәсми порталында түбәндәге адрес буенча: <http://pravo.tatarstan.ru> һәм Актаныш муниципаль районының рәсми сайтында: <http://aktanysh.tatarstan.ru> үз көченә керә.

3. Әлеге қарарның үтәлешен тикшереп торуны социаль мәсьәләләр буенча Башкарма комитет жітәкчесе урынбасары Д.М.Әнвәроваға йөкләргә.

Жітәкче

Р.А Ильясов

Татарстан Республикасы
Актаныш муниципаль районы
Башкарма комитеты карарына
_____20 ел, №____
кушымта

**«2023-2025 елларга Татарстан Республикасы
Актаныш муниципаль районында
физик культура һәм спортны үстерү»
муниципаль программасы**

Программа паспорты

Программаның исеме	«2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районында физик культураны һәм спортны үстерү» муниципаль программасы (алга таба Программа)
Программаны эшләү өчен нигез	<ul style="list-style-type: none"> - 2018 елның 29 сентябрэндәге 8028-ПІЗ номерлы Россия Федерациясе Хөкүмәте Рәисе Д.А.Медведев тарафыннан расланган 2024 елга кадәр чорга Россия Федерациясе Хөкүмәте эшчәнлегенә төп юнәлешләре - 2030 елга кадәр Татарстан Республикасын социаль-икътисадый үстерү стратегиясе; - «Россия Федерациясендә физик культура һәм спорт турында» 2007 елның 4 декабрэндәге 329-ФЗ номерлы Федераль закон; - «Россия Федерациясендә инвалидларны социаль яклау турында» 1995 елның 24 ноябрэндәге 181-ФЗ номерлы Федераль закон; - «Физик культура һәм спорт турында» 2008 елның 8 октябрэндәге 99 - ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы; - Россия Федерациясе Хөкүмәтенә «2019-2020 елларга «Уңайлы мохит» Россия Федерациясе дәүләт программасын раслау турында» 2015 елның 1 декабрэндәге 1297 номерлы карары; - Россия Федерациясе Хөкүмәтенә «2020 елга кадәр чорга Россия Федерациясендә физик культура һәм спортны үстерү стратегиясен раслау турында» 2009 елның 7 августындагы 1101-р номерлы күрсәтмәсе; - Россия Федерациясе Хөкүмәтенә «Физик культура һәм спортны үстерү «Россия Федерациясе дәүләт программасын раслау турында» 2014 елның 15 апрелендәге 302 номерлы карары; - «2014 - 2021 елларга Татарстан Республикасы гражданнына социаль ярдәм күрсәтү» дәүләт программасын раслау турында» 2013 елның 23 декабрэндәге 1023 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары;
Программаның муниципаль заказчы-координаторы	Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге.
Программаны төп эшләүче	Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге.
Программаның максаты	Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районында физик культура һәм спортны үстерү буенча дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру.
Программаның бурычлары	<ol style="list-style-type: none"> 1. Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы халкын системалы рәвештә физик культура һәм спорт белән шөгыйләнүгә, сәламәт яшәү рәвеше алып баруга мотивацияләүне арттыру. 2. Спорт резервын әзерләү системасын камилләштерү һәм Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы спортчыларының төбәкара, бөтенроссия ярышларында һәм Россия Федерациясе җыелма командалары составында эре халыкара спорт ярышларында уңышлы чыгыш ясауларын тәмин итү. 3. Физик культура һәм спорт өлкәсендә дәүләт сәясәтенә нәтижәлеләген арттыру.
Программаны тормышка ашыру вакыты	2023 - 2025 еллар

<p>Программаны ел һәм чыганаclarга бүлеп финанслау күләмнәре</p>	<p>2023-2025 елларда программаны финанслауның гомуми күләме 349939,55 мең сум, шул исәптән: 2023 елга - 180123,81 мең сум. 2024 елга - 97384,54 мең сум. 2025 елга - 71794,26 мең сум. Программаны финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм тиешле ел һәм план чоры Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы бюджеты проекты формалаштырганда ел саен төгәлләштерелергә тиеш. Федераль бюджет, жирле бюджет һәм бюджеттан тыш чыганаclar акчалары ел саен төзелгән шартнамәләр һәм килешүләр нигезендә билгеләнәчәк</p>
<p>Ярдәмче программалар исемлеге</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. «2023-2025 елларга физик культураны һәм массакуләм спортны үстерү». 2. «2023-2025 елларга спорт резервын әзерләү һәм югары казанышлар спортын үстерү».
<p>Программаның максатларын һәм бурычларын (нәтижеләрне бәяләү индикаторлары) һәм бюджет нәтижелелеге күрсәткечләрән гамәлгә ашыруның көтелә торган ахыргы нәтижеләре</p>	<p>Программа чараларын гамәлгә ашыру 2025 елга артуга ирешергә мөмкинлек бирәчәк:</p> <ul style="list-style-type: none"> - системалы рәвештә физик культура һәм спорт белән шөгильләнүче халыкның 60 процентка кадәр өлеше; «Хезмәткә һәм оборонага әзер» Бөтенроссия физкультура-спорт комплексы сынаулары (тестлары) нормативларын үтәгән халыкның өлеше «Хезмәткә һәм оборонага әзер» Бөтенроссия физкультура-спорт комплексының сынаулар (тестлар) нормативларын тапшыруда катнашкан халыкның гомуми санында «Хезмәткә һәм оборонага әзер» (ГТО), 50,0 процентка кадәр; - сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнгән һәм физик культура һәм спорт белән системалы рәвештә шөгильләнүче затларның өлеше, халыкның әлеге категориясенә гомуми санында 30,0 процентка кадәр; - спорт әзерлегенә федераль стандартлары нигезендә спорт әзерлеге буенча хезмәтләр күрсәтүче оешмалар өлеше, физик культура һәм спорт өлкәсендә оешмаларның гомуми саны, шул исәптән сәламәтлеге һәм инвалидлар мөмкинлекләре чикләнгән затлар өчен - 100 процентка кадәр; спорт әзерлеген гамәлгә ашыручы оешмаларда спорт әзерлеген гамәлгә ашыручы оешмаларда спорт әзерлеге этабында шөгильләнүче оешмалар өлеше - 15, 0 процентка кадәр; Россия Федерациясе спорт жыелма командаларына кандидатлар исемлекләрендә кертелгән спортчылар саны 10 кешегә кадәр.

I. Программаның характеристикасы

Әлеге Программа Россия Федерациясе Хөкүмәте Рәисе Д.А. Медведев раслаган 2024 елга кадәр Россия Федерациясе Хөкүмәте эшчәнлегенә төп юнәлешләрән исәпкә алып 2018 елның 29 сентябрәндәге 8028-П13 номерлы, 2030 елга кадәр Татарстан Республикасын социаль-икътисадый үстерү стратегиясе, «Россия Федерациясендә физик культура һәм спорт турында» 2007 елның 4 декабрәндәге 329-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә инвалидларны социаль яклау турында» 1995 елның 24 ноябрәндәге 181ФЗ номерлы Федераль закон, «Физик культура һәм спорт турында» 2008 елның 8 октябрәндәге 99-ТР3 номерлы Татарстан Республикасы

Законы, «2019 - 2020 елларга «Уңайлы мохит» Россия Федерациясе дәүләт программасын раслау турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2015 елның 1 декабрдәге 1297 номерлы карары, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2009 елның 7 августындагы 1101-р номерлы «Россия Федерациясендә физик культураны һәм спортны үстерү стратегиясе турында» 2014 елның 24 ноябрдәге 1101-ФЗ номерлы күрсәтмәсе, «Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2014 елның 15 апрелдәге 302 номерлы «Физик культура һәм спорт турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2014 елның 23 апрелдәге 122 номерлы карарын, «Татарстан Республикасы гражданның социаль яклау турында» 2014 елның 23 апрелдәге 1101-ТРЗ номерлы карарларындагы төп юнәлешләрен исәпкә алып эшләнде.

Татарстан Республикасында физик культура һәм спортны үстерү, үткәрелә торган социаль сәясәтнең өстенлекле юнәлеше булып тора һәм ышанычлы норматив-хокукий нигезгә нигезләнә. Физик культура һәм спортны үстерү өчен киң мөмкинлекләр тудырыла, Актаныш районы Татарстан Республикасында физкультура - спорт хәрәкәтен үстерү буенча лидерларның берсе булып тора.

Хәзерге вакытта районның спорт инфраструктурасын үстерү һәм эзлекле камилләштерү өлкәсендә уңай динамика күзәтелә. Районда 186 яссы спорт корылмасы бар, һәм яңа спорт корылмалары интенсив рәвештә файдалануга тапшырыла.

2013 елдан 2022 елга кадәр генә дә физкультура һәм спорт өчен яңа яссылык объектлары файдалануга тапшырылды (Пучы авыл җирлегендә универсаль спорт майданчыгы, Татар Суыксуы авыл җирлегендә волейбол һәм баскетбол өчен катнаш спорт майданчыгы, Киров авыл җирлегендә мини-футбол уен майданчыгы, **2013 елда** «Бердәм Россия» программасы буенча күп функцияле универсаль спорт комплексы тапшырылды; **2014 ел:** Пучы урта мәктәбендә баскетбол, волейбол өчен майданчык, Актаныш мини-футбол кыры «Лачын спорт мәктәбе» МАУ балансында, **2015 ел:** Такталачык төп гомуми белем бирү мәктәбендә мини-футбол кыры, 2 нче урта гомуми белем бирү мәктәбендә мини-футбол кыры, **2016 ел:** Актаныш авыл җирлегендә мини-футбол кыры, сәләтле балалар өчен гуманитар гимназия-интернатта мини-футбол кыры, волейбол, баскетбол майданчыгы, Богады төп гомуми белем бирү мәктәбендә баскетбол, волейбол майданчыгы, АТТ да волейбол, баскетбол майданчыгы, мини-футбол кыры, **2017 ел:** Актаныш башлангыч гомуми белем бирү мәктәбе-балалар бакчасы мәктәпкәчә һәм кече мәктәп яшендәге балалар өчен мини-футбол кыры, Чишмә авылында баскетбол, волейбол өчен майданчык, **2018 ел:** Актанышбаш авыл җирлегендә мини-футбол кыры, 1 нче мәктәптә модульле чаңгы базасы, мини-футбол кыры, **2019 ел** - «Актаныш 1 нче санлы мәктәбе»нең мини футбол кыры, баланс тотучысы, модульле чаңгы базасы файдалануга тапшырылган, ТР Актаныш муниципаль районы «Лачын» спорт мәктәбенең баланс тотучысы, **2020 ел** - баскетбол майданчыгы, «Лачын» спорт мәктәбе» МАУ балансында, **2021 елда** волейбол һәм баскетбол өчен 5 майданчык тапшырылган: Актаныш авыл җирлеге, Мәсәде авыл җирлеге, Күжәкә авыл җирлеге, Түке авыл җирлеге (Зөбәер авылы), Этәс авыл җирлеге, **2022 ел** Актаныш авыл җирлегендә волейбол һәм баскетбол өчен майданчык. **2023 елда**, каркас тентлы өслекле, 20x40м зурлыктагы футбол кыры һәм административ бина, жиһазлар һәм инвентарь сатып алу белән ябык футбол манежы төзү планлаштырыла. **2024 елда** - «Татарстан Республикасы спорт корылмаларын капитал ремонтлау» республика программасы кысаларында. «Иман» спорт комплексына капитал ремонт.

Актаныш халкын системалы рәвештә физик культура һәм массакүләм спорт белән шөгыльләнүгә җәлеп итү максатында спорт инфраструктурасын модернизацияләү һәм төрле яшь категорияләре һәм төркемнәре өчен спорт корылмаларынан файдалану мөмкинлеген арттыру буенча эш алып барыла. Районда физик культура һәм спорт белән шөгыльләнүче кешеләр саны бүген 13905 кешене тәшкил итә, бу халык санының 55,57%ы.

Районда ел саен район хакимияте Башлыгы тарафыннан раслана торган спорт-массакүләм чараларның календарь планы төзелә. Ел дәвамында районда 89 спорт чарасы уздырыла. Ярышларда 6 000 артык кеше катнаша.

Яхшы дәрәжәдә һәм зур массакүләмлек белән традицион чаралар уза: кышкы спорт сезонун ачу һәм ябу, Лачын чаңгы базасында һәм яңа кертелгән модульле

чаңгы базасында уза торган ярышлар. Ярышларда 400дән артык укучы һәм район халкы катнаша.

«Россия чаңгы юлы» ярышлары уздырыла, анда 1000нән артык райондашыбыз катнаша. Предприятиеләр, оешмалар һәм учреждениеләр актив катнаша.

Үзәк стадионда жәйге сезонның ачылуы һәм ябылуы уза. Анда 300дән артык укучы катнаша.

Көзге кросс - «Татарстан кроссы» спорт-массакуләм чарасы үткәрелә, анда мәктәпкчә, гомуми белем бирү учреждениеләре, оешмалар, предприятиеләр хезмәткәрләре катнаша.

Милли көрәш буенча масштаблы ярышлар: район Башлыгы призына, шулай ук беренче президент М.Ш.Шәймиев призына үткәрелә. Ярышларда Татарстан Республикасы районнарыннан һәм шәһәрләреннән, шулай ук Башкортостан Республикасыннан командалар катнаша.

Күп санлы катнашучылар белән оешмалар һәм предприятиеләр арасында кышкы һәм жәйге спартакиада уза. Ярышлар районның берничә спорт объектында уза.

«Физкультурачылар көне»н бәйрәм итү кысаларында массакуләм физкультура-спорт чаралары үткәрелә. Бу көннәрдә теләгән һәркемгә ГТО нормаларын тапшыру мөмкинлеге бирелә.

Районның авыл жирлекләрендә яшәүчеләрнең физик культура һәм спорт белән даими шөгильләнүчеләре санын арттыру максатыннан, халыкның төрле категорияләре арасында хезмәткәрләренең кышкы һәм жәйге спартакиадалары, чемпионатлар, спорт төрләре буенча беренчелекләр уздырыла.

Елдан-ел ярышларда катнашучылар саны арту ягына үзгәрә, бу актанышлылар арасында үткәрелгән чараларның популярлыгы кимеми дигән нәтижә ясарга мөмкинлек бирә. Саннарның кимүе һава шартларына, жәйге, кышкы каникуллар вакытында район халкының ял итү планнарының үзгәрүенә бәйле булырга мөмкин.

Яшәү урыны буенча спорт-массакуләм чараларны анализлап, Актаныш районында яшәүчеләрнең физик культура һәм спорт белән шөгильләнү өчен шартлар тудыру эшендә уңай моментларны билгеләп үтәргә кирәк.

Ярышлар ел дәвамында диярлек авыл халкының теге яки бу спорт төре белән шөгильләнү мөмкинлеге булсын өчен планлаштырылган. Мондый оештыру принцибы-акланган карар, моны авыл халкы, бигрәк тә балалар һәм яшүсмерләр ягыннан кызыксыну раслый.

Авылларда зона спорт чараларын үткөрү - ярышларны уздыру системасы халык өчен район турнирларында катнашу өчен командаларны мөстәкыйль рәвештә туплау мөмкинлеген күздә тотта. Ярышларның төп катнашучылары-спорт секцияләрендә шөгильләнмәгән малайлар һәм кызлар. Югарыда күрсәтелгән ярышлар шулай ук яшьләрнең уку һәм каникул вакытында буш вакытларын оештыру бурычын хәл итә.

Әлеге ярышларны үткөрүнең төп принцибы - барлык категория гражданнар өчен дә уңайлы булу, даими рәвештә уздыру, халыкны максималь колачлау, үткөрү урыннарының гражданнар яши торган урыннарда якинаюы.

Физик культура һәм спорт өлкәсендә дәүләт сәясәтенең өстенлекле юнәлешләрендә адаптив физик культура һәм спортны үстерү, физик мөмкинлекләре чикләнгән кешеләрне физик культура белән шөгильләнүгә жәлеп итү мөһим урын алып тора.

Ел саен инвалидлар декадасы кысаларында, Актаныш муниципаль районында мөмкинлекләре чикләнгән кешеләр арасында спартакиада уздырыла. 26 авыл жирлегеннән командалар катнаша. Спорт яратучылар дартс, армреслинг, йөзү, өстәл теннисы, шахмат һәм шашка, аркан тартышу төрләрендә ярышалар. Жәйгәчеләр грамоталар һәм акчалата призлар белән бүләкләнә.

Актаныш муниципаль районы жыелма командасы ел саен чаңгы узышлары, шашка, шахмат, АРМ спорт, жиңел атлетика, өстәл теннисы, йөзү буенча Татарстан Республикасы чемпионатларында һәм беренчелекләрендә катнаша.

Мөмкинлекләре чикләнгән затлар ел дәвамында районның спорт объектында-«Батыр» спорт сарае, «Дулкын» йөзү бассейны, «Лачын» чаңгы базасында актив шөгильләнәләр.

Ел саен декабрьдә, мөмкинлекләре чиклэнгән спортчылар хөрмәтле торган инвалидлар Марафоны уза.

Укучылар арасында массакүләм спорт эшләрен активлаштыру максатыннан ел саен гомуми белем бирү мәктәпләре арасында комплекслы чаралар үткәрелә: районның кышкы спартакиадасы, районның жәйге спартакиадасы, жиңел атлетика кроссы, чаңгы ярышлары, хоккей, волейбол, баскетбол, бадминтон, өстәл теннисы. Ноябрь аенда егетләр һәм кызлар командалары арасында КЭС-БАСКЕТ муниципаль этабы уздырыла. Урта гомуми белем бирү мәктәбе һәм төп гомуми белем бирү мәктәбе командалары актив катнаша.

«Хезмәткә һәм оборонага эзер» (ГТО) Бөтенроссия физкультура-спорт комплексын раслау турында Россия Федерациясе Президентының 2014 елның 24 мартындагы 172 номерлы Указын гамәлгә ашыру хәзерге вакытта мөһим мәсьәлә булып тора. «Хезмәткә һәм оборонага эзер» Бөтенроссия физкультура-спорт комплексын гамәлгә кертү планы формалаштырылды. Укучыларның ГТО нормативлары актив кабул ителә, районның гомуми белем бирү учреждениеләре арасында кышкы һәм жәйге ГТО фестивалә үткәрелде.

Район халкының бу актив категориясе өчен 2 спорт мәктәбендә күнегүләр оештырыла, спорт чаралары уздырыла. Укучыларның һәм студент яшьләренең иң яхшы вәкилләре район беренчелеге һәм Татарстан Республикасы, Россия, дөнья беренчелеге ярышларында актив катнашалар.

Хәзерге вакытта барлык гомуми белем бирү һәм спорт мәктәпләренең үз спорт инфраструктурасы бар, ул белем бирү программасын һәм спорт эзерлеген тулысынча тормышка ашыру мөмкинлеген бирә. Дәрәсләр, спорт дәрәсләре, ярышлар оештыруда һәм планлаштыруда һәм үткәрүдә барлык спорт объектлары кулланыла.

Студентлар спорты яшьләренең сәламәт яшәү рәвешен формалаштыруда һәм спортны үстерүдә нигез булып торуын исәпкә алып, районда студент һәм укучы яшьләр белән физкультура-сәламәтләндерү һәм спорт эше алып барыла, алар кышкы һәм жәйге каникуллар вакытында төрле район һәм районара чараларда актив катнаша.

II. Программаның төп максатлары һәм бурычлары

Программаның максаты - Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районында физик культура һәм спорт өлкәсендә дөүләт сәясәтен гамәлгә ашыру.

Куелган максатка ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итәргә кирәк:

1. Актаныш муниципаль районы халкының физик культура һәм спорт белән системалы шөгылләнүгә мотивациясен күтәрү, сәламәт яшәү рәвешен алып бару.

2. Спорт резервын эзерләү системасын камилләштерү һәм Актаныш муниципаль районы спортчыларының төбәкара, бөтенроссия ярышларында һәм Россия Федерациясе жыелма командалары составында эре халыкара спорт ярышларында уңышлы чыгыш ясауларын тәэмин итү.

3. Физик культура һәм спорт өлкәсендә дөүләт сәясәтенең нәтижәлелеген арттыру.

Куелган максатның масштаблылыгы чаралар комплексын эшләүне таләп итә.

Физик культураны һәм массакүләм спортны үстерү, халыкның сәламәтлеген ныгыту, Актаныш районының спорт имиджын ныгыту өчен «2023 - 2025 елларга физик культураны һәм массакүләм спортны үстерү» ярдәмче программасы гамәлгә ашырыла.

Ярдәмче программа сәламәт яшәү рәвешен формалаштыруга, сәламәтлекне ныгытуга, физик активлыкны һәм халыкның барлык яшь төркемнәренең эзерлеген арттыруга, тулы канлы ял һәм сәламәт ял өчен шартлар тудыруга юнәлтелгән чараларны башкаруны күздә тотта.

Элеге чараларны гамәлгә ашыру Актаныш районы халкының сәламәтлеген ныгыту өчен шартлар тудырырга, Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районында демографик хәлне яхшыртырга, массакүләм спортны үстерергә һәм

популярлаштырырга, жәмгыятьнең төрле катламнарын физик культура һәм спорт белән даими шөгыльләнүгә жәлеп итәргә мөмкинлек бирәчәк.

Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру 2025 елга артуга ирешүгә мөмкинлек бирәчәк:

системалы рәвештә физик культура һәм спорт белән шөгыльләнүче халыкның 59 процентка кадәр өлеше; физик культура һәм спорт белән даими шөгыльләнүче, әлеге категория халкының гомуми санында 30 процентка кадәр «Хезмәткә һәм оборонага әзер» (ГТО) Бөтенроссия физкультура-спорт комплексы сынаулары (тестлары) нормативларын үтәгән Татарстан Республикасы халкының өлеше (ГТО), Бөтенроссия физкультура-спорт комплексының сынаулар (тестлар) нормативларын тапшыруда катнашкан халыкның гомуми санында өлеше (ГТО), 51 процентка кадәр.

Спорт резервын әзерләүне һәм Татарстан Республикасы спортчыларының Россия һәм халыкара спорт ярышларында уңышлы чыгышларын тәэмин итү максатларында «2023 - 2025 елларга спорт резервын әзерләү һәм югары казанышлар спортын үстерү» ярдәмче программасы гамәлгә ашырыла.

Ярдәмче программа спорт резервын әзерләүгә, спорт мәктәпләрендә укучыларның спорт нәтижәләрен камилләштерүгә, физик культура һәм спорт өлкәсендә эшчәнлекне фәнни, аналитик һәм методик тәэмин итү системасына ярдәм итүгә, балаларга өстәмә белем бирү оешмаларына һәм спорт юнәлешендәге һөнәри белем бирү оешмаларына ярдәм итүгә, югары казанышлар спортын үстерүгә юнәлтелгән чараларны башкаруны (һөнәри спорт) күздә тотта.

Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру 2025 елга артуга ирешергә мөмкинлек бирәчәк:

- Россия Федерациясе спорт жыелма командаларына кандидатлар исемлекләренә кертелгән спортчылар саны 7 кешегә кадәр;

- спорт әзерлегенә федераль стандартлары нигезендә спорт әзерлегә буенча хезмәтләр күрсәтүче оешмалар өлеше, физик культура һәм спорт өлкәсендә оешмаларның гомуми саны, шул исәптән сәламәтлеге һәм инвалидлык мөмкинлекләре чикләнгән затлар өчен - 100 процентка кадәр; спорт әзерлеген гамәлгә ашыручы оешмаларда спорт әзерлеген гамәлгә ашыручы оешмаларда спорт әзерлегә этабында шөгыльләнүчеләрнең гомуми саны 13 процентка кадәр.

Программа 2023-2025 еллар дәвамында гамәлгә ашырылачак.

III. Программаны ресурслар белән тәэмин итүне нигезләү

Программаны финанслауның гомуми күләме 2023-2025 елларда 349939,55 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән:

2023елга - 180123,81 мең сум.

2024елга- 97384,54 мең сум.

2025елга - 71794,26 мең сум.

Программаны финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм тиешле елга һәм план чорына Актаныш районы бюджеты проекты формалаштырганда ел саен төгәлләштерелергә тиеш.

Республика бюджеты һәм бюджеттан тыш чыганақлардан акчалар ел саен төзелә торган шартнамәләр һәм килешүләр нигезендә билгеләнәчәк.

IV. Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программада катнашучыларның эшчәнлеген гамәлгә ашыру һәм координацияләү өчен җаваплы органнар булып Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлегә тора.

Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге программа чаралары исемлеген, аларны тормышка ашыру чыгымнарын төгәлләштерү буенча билгеләнгән тәртиптә тәкъдимнәр әзерли; максатчан индикаторлар исемлеген һәм аларны квартал саен бүлүне төгәлләштерә; программаны тормышка ашыруның барышы турында ел саен хисап әзерли.

V. Программаның икътисадый, социаль һәм экологик нәтижәләлеген бәяләү

Программаны гамәлгә ашырудан социаль-икътисадый нәтижәләлеккә түбәндәгеләр исәбеннән ирешеләчәк:

- район халкын физик культура һәм спорт белән шөгыльләнүгә жәлеп итү дәрәжәсен арттыру; халыкның төрле төркемнәрендә авырулар санын киметү; оештырылмаган балалар һәм яшьләр төркемнәрен даими рәвештә спорт белән шөгыльләнүгә жәлеп итү; физкультура-спорт хезмәтләренең, шул исәптән түләүле хезмәтләренең үтемләлеген, төрлелеген һәм сыйфатын арттыру; физик тернәкләндерү һәм социаль адаптация өчен мөмкинлекләрне киңәйтү; сәламәтләндерүче актив ял итү рәвешләренә район гражданның ихтыяжларын канәгатьләндерү; яшьләр арасында наркоманияне, алкогольизмны, тәмәке тартуны һәм хокук бозуларны профилактикалауның нәтижәле системасын булдыру, шул исәптән физик культура һәм спорт белән шөгыльләнүгә жәлеп итү юлы белән дә; спорт инфраструктурасының тотрыклы үсеше һәм нәтижәләлеген халык саны кимү һәм гомер озынлыгын арттыру нәтижәсе.

Муниципаль программага кушымта
 «2023 - 2025 елларга Татарстан Республикасы
 Актаныш муниципаль районында физик культураны
 һәм спортны үстерү»

«2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районында физик культураны һәм спортны үстерү»
 чаралары исемлеге

	Чараларның атамасы	Жаваплы башкаручылар	Үтәү сроклары	Чыганак, финанслау күләме	Шул исәптән, мең сумнарда.		
					2023 ел	2024 ел	2025 ел
	2	3	4		6		

I. «2020-2022 елларга физик культураны һәм массакүләм спортны үстерү» чаралары исемлеге

1	Республика, Россия һәм халыкара ярышларда (чаралар) район спортчыларын әзерләүне һәм аларның катнашуын тәэмин итү (чара)	Яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге, ТР АМР «Батыр» спорт мәктәбе» өстәмә белем бирү МБУ, «Лачын» спорт мәктәбе» өстәмә белем бирү МАУ	2023 - 2025 ел	ЖБ	2282,0	2282,0	2282,0
2	Район халкының төрле төркемнәре арасында популяр спорт-массакүләм чаралар (укучылар спартакиадасы, милләтләр кроссы) аша сәламәт, актив яшәү	Яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге, ТР АМР «Батыр» спорт мәктәбе» өстәмә белем бирү МБУ, «Лачын» спорт мәктәбе» өстәмә белем бирү МАУ	2023 - 2025 ел	ЖБ	смета буенча	смета буенча	смета буенча

3	Инвалидлар һәм өлкән яшьтәге кешеләр арасында спорт ярышлары, спартакиадалар, фестивальләр, спорт ярышлары спорт төрләре буенча бәйрәмнәр уздыру: бильярд, шашка, шахмат, ату, өстәл теннисы һ. б.	Яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге, ТР АМР «Батыр» спорт мәктәбе» өстәмә белем бирү МБУ, «Лачын» спорт мәктәбе» өстәмә белем бирү МАУ, ТР АМР инвалидлар жәмгыяте	2023 - 2025 ел		хәйриячелек	хәйриячелек	хәйриячелек
4	ТР календарь планы буенча республика ярышларында инвалидларның һәм өлкән яшьтәге затларның катнашуын тәэмин итү	Яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге, ТР АМР «Батыр» спорт мәктәбе» өстәмә белем бирү МБУ, «Лачын» спорт мәктәбе» өстәмә белем бирү МАУ, ТР АМР инвалидлар жәмгыяте	2023 - 2025 ел	ЖБ	смета буенча	смета буенча	смета буенча
5	Иң яхшы спортчыларны һәм тренерларны матди кызыксындыру, Татарстан Республикасы, Россия, халыкара ярышларда Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы спортчыларын,	Яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге, ТР АМР «Батыр» спорт мәктәбе» өстәмә белем бирү МБУ, «Лачын» спорт мәктәбе» өстәмә	2023 - 2025 ел	РБ	300,0	300,0	ТР МК боерыгы буенча

	тренерларын югары спорт казанышлары өчен акчалата бүләкләү күләмнәрен билгеләү.	белем бирү МАУ					
6	Физик культура һәм массакуләм спорт өлкәсендә житәкче хезмәткәрләр, белгечләр һәм ижтимагый актив белән ел саен үткәрелә торган республика семинарларында катнашу	Яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге, ТР АМР «Батыр» спорт мәктәбе» өстәмә белем бирү МБУ, «Лачын» спорт мәктәбе» өстәмә белем бирү МАУ	2023 - 2025 ел	ЖБ	смета буенча	смета буенча	смета буенча
7	Тренерларны, житәкчеләр һәм белгечләрне физик культура һәм спорт өлкәсендә яңадан әзерләү һәм квалификацияләрен күтәрү	Яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге, ТР АМР «Батыр» спорт мәктәбе» өстәмә белем бирү МБУ, «Лачын» спорт мәктәбе» өстәмә белем бирү МАУ	2023 - 2025 ел	ЖБ	смета буенча	смета буенча	смета буенча
8	«Спорт - тормыш нормасы» федераль проекты кысаларында кече спорт майданчыклары булдыру өчен спорт жиһазлары сатып алу	ТР АМР Башкарма комитеты, Яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге, «Батыр» спорт мәктәбе»	2023 - 2025 ел	РБ	ТР МК боерыгы буенча	ТР МК боерыгы буенча	ТР МК боерыгы буенча

		өстәмә белем бирү МБУ, «Лачын»спорт мәктәбе» өстәмә белем бирү МАУ					
9	Муниципаль спорт мәктәпләренең спорт командаларының хоккей буенча Татарстан Республикасы чемпионатында һәм (яки) хоккей буенча Россия Федерациясе чемпионатында (А төркемчәсе) спорт әзерлегә һәм катнашуы программаларын гамәлгә ашыру	ТР АМР яшьләр эшләрә, спорт һәм туризм бүлегә , «Лачын» спорт мәктәбе» өстәмә белем бирү МАУ	2023 - 2025 ел	РБ	399,0	542,1	ТР МК боерыгы буенча
10	Татарстан Республикасының спорт резервын әзерләүче муниципаль физкультура спорт оешмаларын җиһазлау өчен спорт җиһазлары, экипировка һәм инвентарь сатып алу	Яшьләр эшләрә, спорт һәм туризм бүлегә, ТР АМР «Батыр» спорт мәктәбе» өстәмә белем бирү МБУ, «Лачын» спорт мәктәбе» өстәмә белем бирү МАУ	2023 - 2025 ел	РБ	479,51	434,55	ТР МК боерыгы буенча
1 1	«Хезмәткә һәм оборонага әзер» (ГТО) Бөтенроссия физкультура-спорт комплексын һәм аны үтәүгә әзерлек	Яшьләр эшләрә, спорт һәм туризм бүлегә, ТР АМР «Батыр» спорт мәктәбе»	2023 - 2025 ел	ЖБ	50,0	30,0	смета буенча

	системасын популярлаштыру	өсчтәмә белем бирү МБУ, «Лачын» спорт мәктәбе» МАУ					
12.	Спорт учреждениеләрен тээмин итү (эчтәлек) спорт учреждениеләре	Яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге, ТР АМР «Батыр» спорт мәктәбе» өстәмә белем бирү МБУ, «Лачын» спорт мәктәбе» өстәмә белем бирү МАУ	2023 - 2025 ел	ЖБ	14978,59	15727,52	16513,89
13	Физик культура һәм спорт өлкәсендә эшләрчеләрнең хезмәт хакы	ТР АМР Башкарма комитеты, яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге, «Батыр» спорт мәктәбе» өстәмә белем бирү МБУ, «Лачын» спорт мәктәбе» өстәмә белем бирү МАУ	2023 - 2025 ел	ЖБ	52998,37	52998,37	52998,37
14	Спорт резервын әзерләүне гамәлгә ашыручы физкультура спорт оешмалары хезмәткәрләренә-яшь белгечләренә түләү	ТР АМР Башкарма комитеты, яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге, «Батыр» спорт мәктәбе» өстәмә белем	2023 - 2025 ел	РБ	75,0	70,0	ТР МК боерыгы буенча

		бирү МБУ, «Лачын» спорт мәктәбе» өстәмә белем бирү МАУ					
15	Спортчыларны ярышларга йөртүне оештыру	ТР АМР Башкарма комитеты, яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге, «Батыр» спорт мәктәбе» өстәмә белем бирү МБУ, «Лачын» спорт мәктәбе» өстәмә белем бирү МАУ	2023 - 2025 ел	РБ	630,64	ТР МК боерыгы буенча	ТР МК боерыгы буенча
				ЖБ	6,306		
16	Спорт объектарының террорчылыкка каршы якланганлыгын тәэмин итү өчен жиһазлар сатып алу	АМР Башкарма комитеты, яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге, «Батыр» спорт мәктәбе» өстәмә белем бирү МБУ	2023 - 2025 ел	РБ	ТР МК боерыгы буенча	ТР МК боерыгы буенча	ТР МК боерыгы буенча
				ЖБ			

17	«каркас тентлы өслекле, 20x40м һәм административ бина зурлығындагы футбол аланы, җиһазлар һәм инвентарь сатып алып ябык футбол манежы» төзелеше	АМР Башкарма комитеты, яшьләр эшләрә, спорт һәм туризм бүлеге, «Батыр» спорт мәктәбе» өстәмә белем бирү МБУ	2023 ел	РБ	108561,34	-	-
18	«ТР спорт корылмаларын капитал ремонтлау» республика программасы кысаларында «Иман» спорт комплексын капитал ремонтлау	Актаныш муниципаль районы Башкарма комитеты, яшьләр эшләрә, спорт һәм туризм бүлеге, «Батыр» спорт мәктәбе» өстәмә белем бирү МБУ	2024 ел	РБ	-	25000	
барысы:					180760,756	97384,54	71794,26